KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO
Vastaava päätoimittaja
Turku, puh 11 490

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 9
Syyskuu

Postisiirtotili N:o 6825
Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 30 markkaa vuodelta

48. vuosikerta 1943

Heikki Mylläri:

KOULU JA ELÄMÄ

Kun koulunsa päättänyt oppilasjoukko lähtee kukin omalle taholleen avaraan maailmaan, joutuu heidän opettajansa usein ajattelemaan, mikä on näillä nuorilla nyt edessä ja miten he tulevat elämän ankaralla kilpatantereella selviytymään. Opettajat toivovat kasvateilleen kaikkea hyvää. Oppilaittensa menestyminen elämän taistelussa on heillä johtotähtenä opetuksessa läpi kouluajan. He valmistavat oppilaitaan elämää varten.

Opettaja ei voi kuitenkaan taluttaa oppilastaan läpi elämän vaarojen ja kuilujen ohi eikä viittoa hänelle jatkuvasti oikeaa suuntaa. Kun oppilas sulkee koulun oven, tulee hän eroamaan opettajastaan. Mutta hän on saanut opettajaltaan neuvot ja ohjeet elämäänsä varten. Tahtooko oppilas pitää kiinni opettajaltaan saamistaan ohjeista, se riippuu hänestä itsestään. Yltiöpäiset nuoret voivat usein nauraa ja ivata opettajansa varoituksille. Nuorille näet kuuluu jonkinlainen uhmaava asenne kaikkea hallitsevaa vastaan. Koulusta päästäessä usein **ajatellaan**, että nyt saavutetaan parempi aika. Ei tarvitse enää olla riippuvaisia koulun säännöistä eikä ole pelättävissä opettajain muistutukset ja rangaistukset. Myöhemmin kuitenkin tullaan ehkä hyvinkin karvaitten kokemusten jälkeen huomaamaan, että tässä kohden onkin pahasti petytty. Elämä on paljon ankarampi koulun ulkopuolella. Siellä ei tunneta sääliä ja osoiteta myötätuntoa niinkuin koulun kotoisessa piirissä, jossa opettajat ja oppilaat muodostavat ikäänkuin yhden suuren perheen, jolle myös vastoinkäymiset, surut ja ilot ovat yhteisiä ja rikkomustenkin tapahtuessa tunnetaan yhteistä vastuuntuntoa.

Opettaja koettaa koulussa kasvattaa oppilaastaan itsenäistä yksilöä, joka voi vaaroja ja vaikeuksia uhmaten päästä onnellisesti elämän läpi. Ihminen kyllä oppii jo nuorena eroittamaan hyvän pahasta, mutta kaikilla ei ole lujaa tahtoa kestää kiusauksia ja viettelyjä. Mitä heikompi ihmisen luonne on, sitä helpommin hän lankeaa kiusauksiin.

Ihmisen on opittava luottamaan itseensä. Heikko luonne aina horjuu ja menettää helposti pohjan jalkojensa alta. Kuuroille on usein ominainen heikko itseluottamus, minkä helposti ymmärtää. He joutuvat niin usein näkemään, etteivät pysty läheskään kaikkiin tehtäviin mihin **kuulevat.** Se on kyllä totta. Mutta jokainen kuuro voi, jos tahtoo, löytää itselleen oikean paikan elämässä, jossa hän voi hyvin kilpailla kuulevan kanssa. Jokaisella kuulevallakin ovat omat vaikeutensa ja vastoinkäymisensä elämässä.

Nuorelle kuurolle on oikean elämäntehtävän etsiminen vielä tärkempi kuin kuulevalle, koska hänelle ovat siinä suhteessa ra-

joitetummat mahdollisuudet. Kuitenkin on muistettava, että jokainen kunniallinen työ on arvokas, jos sen vain hyvin suorittaa. Elämänuran valitsemisella ja siihen antautumisella on mitä suurin siveellinen merkitys. Jokainen ihminen, joka täydestä sielustaan antautuu työhönsä, vapautuu kiusauksista ja viettelyksistä. Työn ilo korvaa hänelle huvitukset ja nautinnot. Työn tulokset varsinkin alemmuustuntoisuutta kärsivälle ihmiselle, kuten monelle kuurolle, ovat mitä suurimpina vaikutteina kohottamaan hänen omanarvontuntoaan ja tuntemaan itsensä hyödylliseksi yhteiskunnan jäseneksi. Varsinkin nykyään, jolloin jokainen käsivarsi tarvitaan tuottavaan työhön, on työn arvo suuresti kohonnut. Työn kautta voi ihminen kohottaa omaa arvoaan. Ihminen, joka tuntee itsensä tarpeelliseksi yhteiskunnassa, ei kärsi alemmuustunnetta. Paheisiin sortuvat helpommin ja aina syvemmälle niihin vaipuvat sellaiset yksilöt, jotka joutuvat tuntemaan itsensä arvottomiksi yhteiskunnassa ja toveriensa joukossa.

Ihmisen oppiaika ei suinkaan katkea siihen, kun koululäksyt loppuvat. Tiedoissa ja taidoissa kehittyminen jatkuu läpi elämän. Ihmisen kehitys ei pysy paikallaan. Se joko edistyy tai taantuu. Tämä olisi nuorten koulunsa päättäneiden kuurojen pidettävä tarkasti mielessään. Kuinka helposti kuuro unohtaakaan sen, minkä koulussa on oppinut, se on tultu selvästi huomaamaan tänä sota-aikana, jolloin heidän koulunsa ovat olleet pitemmän ajan keskeytyksissä. Kuitenkin koulutiedot ovat kuuroille varsinainen avain sivistykseen. Luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opittuaan heille on auennut tie sivistyksen valoon. On heille itselleen mitä tärkeintä, etteivät anna taitojensa surkastua ja siten joudu vaipumaan entiseen kuuron henkiseen pimeyteen, vaan jatkuvasti pyrkivät ylöspäin tiedon poluille lähemmäksi kuulevia tovereitaan. Juuri tuo henkinen pimeys teki entisinä aikoina kuuron niin oudoksi kuuleville. Mitä enemmän kuuro kehittyy, sitä läheisemmäksi hän tulee kuuleville, sitä alemmas painuu heitä eroittava raja-aita.

Koulu antaa perustan nuorten elämälle. Sillä perustalla jatkuvasti itseään kehittäen voi jokainen nuori ihminen rakentaa oman tulevaisuutensa. Jokainen ihminen on oman onnensa seppä, kuten tunnettu sananlasku sanoo. Rehellisellä ja ahkeralla työllään sekä kunniallisella käyttäytymisellään voi jokainen ihminen hyvin selviytyä elämässään ja olla hyödyksi lähimmäisilleen samoin kuin koko yhteiskunnalle.

ERÄS KESÄMATKA

Koska näin sota-aikana on tullut ihan tavaksi, että tehdään matkoja maaseudulle ja muuallekin, niin päätin minäkin lähteä vähän reissailemaan vähän pitemmälle kuin naapurin aitan taakse. Suuntasin tällä kertaa matkani Turkuun, jossa en ole käynyt pariinkymmeneen vuoteen. Hyvinpä tuota raskikin lähteä tästä kuivasta, kuumasta ja nälkäisestä kaupungista. Lähdin siis eräänä päivänä päiväpikajunassa kello 14 ja olin kello 18 Turussa. Hämmästyin, kun Turun asemalla oli samanlainen tungos ja hälinä kuin konsanaan H:gin asemalla ja kaduillakin oli aika vilkasta. Raitiovaunutkin mennä hyrräsivät joka suunnalle, niitä olikin nyt kolme linjaa, kun ennen oli vaan yksi ja sekin yksiraiteinen. Kadut olivat leveät ja siistit. Turussa näkee vielä paljon puutaloja ja joka talon piha on niin idyllisen kaunis pienine puutarhoineen ja kukkineen, eräskin pitkä puutalo Työläiskadun varrella oli oikein hauskan näköinen, sillä siinä oli joka asukkaalla oma porraskäytävänsä, joka oli koristettu kasvisköynnöksillä ja lehtipuilla. Ulkona rapun pielessä oli penkki, jossa perhe sai istua vilvoittelemassa ja aurinkoa ottamassa. Tällaisessa talossa asuu nyt turkulaisten k. m. päähenkilö Urho Lehtimäki, jonka kauniissa kodissa ensimäiseksi vierailin. Kyläpä on Turku muuttanut kasvonsa, en tuntenut sitä samaksi kuin ennen, niin on kasvanut ja pöyhistynyt. Asuin Eerikinkadun varrella sukulaiseni luona. Eerikinkadun varrella huomasin monta julkista rakennusta, kuten Postitalo, uusi ja kaunis Seurahuone, upea Työväentalo ja siellä oli vielä 3 elokuvateatteria, joista Bio-Biossa pistäydyin katsomassa, siinä meni »Merirosvon tytär» puolitäydelle huoneelle. Katsomo oli avara, pehmeät tuolit ja suuri parveke, kaikin puolin hyvä. Olipa vielä Palokunnantalo. Kaikki kadut Turussa näyttivät loputtoman pitkiltä, varsinkin Iso Hämeenkatu näytti niin pitkältä, ettei siellä ollut päätä eikä häntää.

Aamuvarhaisella pistäydyin katsomassa kauppatorilla. Kello oli vasta 8, mutta tori kuhisi jo täynnä ihmisiä, myyjät pystyttivät kojujaan ja ostajat kiertelivät pöytiä tunnustellen tarkasti myytävää tavaraa. Torilla oli enimmäkseen vihanneksia, kukkia ja marjoja. Myyjät olivat siisteissä pukimissa, lihavia ja leppoisan näköisiä. Kauppa kävi rauhallisesti, jonoja ei ollut eikä tiskin alta myyntiä näkynyt missään. Erityisesti pisti silmään, se että kukkia oli niin valtavat määrät että koko tori näytti kukkamereltä, mutta siitä huolimatta olivat kukat kalliita, joten ostajia oli vähän. Ruokatavara teki hyvin kauppaansa. Hinnat olivat samat kuin H:gin torilla. Perunat vaan olivat halvempia.

Illalla menin k. m. yhdistykselle, ilokseni se sattui olemaan auki ja sisälle mentyäni, tuli vastaani itse Pappa Savisaari paremman puoliskonsa kanssa ja pyysi odottamaan kunnes Raittiusjohtokunnan kokous päättyisi. Menin vahtimestarin puolelle odottamaan, sitten kokouksen päätyttyä tulivat Pappa Savisaaren rouva ja tytär, tervehtivät ystävällisesti, juteltiin kuulumiset puolin ja toisin. Olihan siellä toisiakin kuuroja, mutta en tuntenut muita. Siinä kokouksessa oli päätetty, että raittiusseura tekee sunnuntaina huvimatkan Salmelan ukkokotiin. Minua pyydettiin ystävällisesti mukaan, kun aikaa oli vielä yksi viikko, niin lähdin. 8 kilometrin päässä olevaan Vanhalinna nimiseen kartanoon tervehtimään isäntäväkeä, joka oli minulle tuttu ennestään, olin näet ennen nuorena tyttönä ollut siellä. Kävelin tuon matkan ja se oli kaunista seutua Lietoon päin.

Koko matkan näki vaan suuria viljapeltoja ja isoja taloja, pieniä mökkejä ei näkynyt juuri ollenkaan. Uudenmaanlääninhän on kaikki hyvin viljeltyä ja hoidettua seutua.

»Vanhalinna» on upea 3-kerroksinen suuri rakennus, valkoiseksi maalattu ja humalaköynnökset varjostivat seiniä. Rakennus seisoi rehevän puutarhan laidassa aivan maantien varrella. Arkaillen menin taloon sisälle. Tunnettaisiinkohan minut parinkymmenen vuoden jälkeen, mutta isäntäväki tunsikin minut ja vastaanotto oli niin sydämellinen ja herttainen, että en yhtään katunut siellä käyntiäni.

Vanhanlinnan isäntäväki on turkulaisille kuuroille tuttu, sillä he ovat tunnetusti suopeita kuuromykkiä kohtaan, onpa Vanhanlinnan rouva kerran lahjoittanut rahaa ja monta litraa maitoa Turun k. m. yhdistykselle, köyhien kuuromykkien joulupuuroon. Olin Vanhassalinnassa loppupuolelle viikkoa ja siellä oli hauskaa, paljon kauniita huoneita ja sain hyvää ruokaa. Isäntäväkeä on talossa vain 4 henkeä, herra, rouva, tytär ja poika, kaikki ystävällisiä, hyviä ihmisiä. Vanhalinna on historiallinen kartano: siitä on kirjoitettu »Kuva»-nimisessä lehdessä. Kartanossa on m. m. iso asekokoelma, talon nuoren isännän keräämä. Yksi huone on aseita täynnä, aivan kuin museossa.

Koitti sitten sunnuntaiaamu. Menin varhain aamulla torille, sinne kokoontuivat pian toisetkin kuurot, ja niin lähdettiin kello 8 matkaan. Toisia tuli vielä myöhemminkin autoilla. Ukkokotiin on vaan 14 kilometriä kaupungista. Jonkun matkaa ajettuamme tuli eteen kapea salmi, jonka yli mentiin lossilla. Kaksi kertaa mentiin salmen poikki lossilla ja kyllä peloitti, että eiköhän lautta painu pohjaan, kun on niin raskas kuorma: iso linja-auto ja kymmeniä ihmisiä. Päästiin autolla aivan Ukkokodin kohdalle. Tiellä tulla pyyhälsi retken sielu ja sydän, itse Pappa Savisaari, joka oli huolehtinut laumastaan niin hyvin, että oli jo lauantaina mennyt Salmelaan, järjestämään juhlaa. Kaikki odottivat jo meitä. Meidät ohjattiin isoon saliin, joka oli koristettu juhla-asuun, sitten tuli kodin ystävällinen johtajatar, tervehti ja toivotti tervetulleeksi, sitten tulivat kodin hoidokit tervehtimään. He olivat kaikki hyvinvoivan ja tyytyväisen näköisiä.

Sen jälkeen lähdin rouva Savisaaren kanssa katselemaan ympäristöä. Se näyttikin hyvin hoidettuine puutarhoineen ja valkoisine pienine rakennuksineen hyvin somalta ja kodikkaalta. Ukkokodista on jo monesti tässä lehdessä kirjoitettu, joten en tarvitse enää selostaa. Mainitsen vaan, että erikoisen liikuttavaa oli nähdä kahden kuuromykkäsokean miehen Frans Leijonin ja Aapo Suden taluttavan toisiaan kädestä ja puhelevan vilkkaasti keskenään. He ovat molemmat hyvin lahjakkaita ja näyttivät tyytyvän kohtaloonsa nuo kaksi suurta sielua, jotka ovat kahlehdittuja pimeään ruumiiseen. Miten paljon he ovatkaan menettäneet näkönsä mukana.

Kun juhlapuheet oli pidetty ja hyvät korvikkeet juotu, niin päivä olikin jo kulunut iltaan, joten piti lähteä paluumatkalle kaupunkiin. Kyynelten sumentamin silmin katselin vielä tuota rakennusta, joka kätki seiniensä sisälle niin monta särkynyttä elämää. Niin siellä sinä seisot Ukkokoti ja tulet aina seisomaan, sillä sinä olet suuren rakkauden pystyttämä ja se rakkaus kestää ikuisesti.

Helsingissä elokuulla 1943.

Elsa Virtanen.

SOKERIN AVOSTA RUUMIIN KUNNOSTAJANA

Sokeri on ollut jo verrattain pitkän aikaa tunnettu ravintoaine. Ja meidän päivinämme se on käynyt suorastaan välttämättömäksi ravinnon lisäksi, ts. ilman sitä ei voida ajatella vaatimattomimminkaan katettua ruoka- tai virvokepöytää. Osaltaan johtuu tämä sokerin käytön laajuus siitä, että sen hinta, joka keskiajalla oli suunnattoman korkea, kun tuonti Eurooppaan tapahtui verrattain pienessä mittasuhteessa, on normalivuosina laskenut muutamaan markkaan kilolta.

Itse sokerin historiasta löydämme monta

lystikästä juttua. Niinpä sen käyttö oli yhteen aikaan ankaran rangaistuksen uhalla kielletty. Luultiin sen näet aiheuttavan vaarallisia myrkytykseen verrattavia oireita ja sairaustapauksia. Mutta vähitellen tuo herkkusuiden tuona "sokerikieltolain" aikanakin salaa käyttämä "rohto" vapautettiin pannasta. Ja pian sen jälkeen se jo valtasikin itsellen omintakeisen aseman ravintoainemarkkinoilla. Tämä taas johtui siitä, että valmistusmenetelmät muodostuivat hygienisemmiksi, joten "myrkytysmahdollisuudet" katosivat olemattomiin. Nykyjään onkin sokerin valmistus puhtaudellisesti ja terveydellisesti niin tinkimätöntä, ettei siinä ole enää minkäänlaista muistutuksen sijaa.

Entäpä sitten sokerin ravintoarvo?

Hiilihydraattisista ruumiimme ravintoaineista se on käytetyin ja myöskin sangen ravitseva. Välttämättömänä sitä on pidettävä ennen muita hedelmä- ja marjavalmisteiden maustamisessa ja ravintoarvon lisäämisessä. Sen kaloria-arvohan on sangen korkea. Mutta tämän lisäksi on aivan viime aikoina alettu kiinnittää huomiota erääseen ilmiöön ja suoritettu sen johdosta jo myönteisiksi osoittautuneita kokeitakin, nim. sokerin vaikutusta urheilusaavutusten parantamiseksi. On näet kokeilla osoitettu, että ennen ottelua sokeria nauttien käy ponnistelu vaivattomammaksi, energiakeskitys helpommaksi ja liikunta joustavammaksi.

Kysytään: Mistä tämä johtuu?

Vaikka tutkimukset sokerin vaikutuksesta tässä suhteessa vielä ovat keskeneräisiä, on jo nyt voitu useissa tapauksissa todeta, että vatsaelimistömme suhteen juuri sokeri on aine, joka muista ravintoaineista poiketen jollakin tavoin laimentaa myrkyllisten vatsahappojen aiheuttaman vatsahermojen ärtyneisyyden, niin ettei itse hermokeskus aivoissamme menetä senvuoksi normaalista tasapainoaan, kuten ilman tätä saattaa useimmiten käydä. Johan nykyinen urheiluteoriakin panee suurta painoa vatsan toiminnalle ja ruuansulatuselimien huomioonottamiselle urheilullisiin päämääriin pyrittäessä. Ja sehän on tätä asiaa edistäväksi katsotun sokerin käytönkin puoltamisen lähin tarkoitus.

Sokerin vaikutus ei tähänastisten tutkimusten antamien tulosten mukaan kuitenkaan jää vain hetkelliseksi eliksiirimäiseksi ilmiöksi, sillä sehän ei ole mitään huumaus-, vaan ravintoainetta ja tästä johtuen ovatkin asiaa tutkineet tiedemiehet ja kokeilijat painostaneet sokerin säännöllisen nauttimisen jatkumisen tärkeyttä.

Ellei tämän "luontaislääkkeen" käyttäminen asettaisi nykyisiä rajoituksia, voisimme huoletta lisätä viikkoista sokerinkulutustamme 500 grammaan, joka kokeiluja tehneiden tutkijain mielestä on kohtuullinen määrä. Jos päivittäinen sokerinkulutuksemme kohottaisikin ravintotalouttamme näennäisesti, niin vastaava vähennys muissa ravintoainelaaduissa tasoittaisi ravintotilimme.

Mitä sitten sokerin merkityksestä urheilijoille erikseen on sanottu, ei tosin ole ihmeellistä, sillä jo eräs kreikkalainen lääkemies vanhalla ajalla lausui "makean olevan terveellistä niille, jotka vatsakipua tuntevat". Parempien aikojen koittaessa voimmekin siis ryhtyä ajattelemaan sokerin käyttömme lisäämistä urheilullisten päämääriemmekin saavuttamisen vuoksi — niin uudelta kuin asia aluksi tuntuukin.

Kun oman maamme tehtaat sitäpaitsi pystyvät tyydyttämään sokerintarpeemme, ei ole siis mitään syytä käyttää — säännöllisten olojen palattua — muuta kuin kotimaista, hinnaltaan ja laadultaan sopivinta sokeria.

Tuira.

KUUROMYKKÄIN LUENTOPÄIVÄT KAJAANISSA. Lauantaina, 28. 9. klo 18 oli Kajaanin Rukoushuoneelle kokoontunut toistakymmentä kuuroa melko laajalta alueelta, mm. Ristijärveltä, Hyrynsalmelta, Paltamosta, Sotkamosta, Vuolijoelta ja Kontiomäestä. Aluksi kokoonkutsuja hra Toivo Heikkinen lausui saapuneet tervetulleiksi, minkä jälkeen nautittiin ilmaiset korvikkeet pullan kera. Liiton asiamies toimittaja Pitkänen esitelmöi yhdistystoiminnan merkityksestä koulunkäyneiden kuurojen valistuspyrinnöille. Väliajan jälkeen esitettiin elokuvia: Tulipalojen syyt ja Kirjan valmistus. Repäisevän hauska filmi »Paljon vauhtia» päätti kiintoisan ja opettavaisen filmiesityksen.

Seuraavana päivänä kului aamupäivä kaupungin katselemiseen. Klo 12 kokoonnuttiin taas Rukoushuoneelle, jossa odotti korvike. Hra Toivo Heikkinen taas toimi isäntänä. Toimittaja Pitkänen piti esitelmiä m. m. Sokerin historiasta, Entisajan säännöstelytavoista ja Rahan arvon vakauttamisesta. Muita puheita pitivät hrat Toivo Heikkinen, Veikko Balck ja Viljam Heikkinen. Väliajoilla nautittiin korviketta ja keskusteltiin vapaasti. Viimein tehtiin retki Kajaanin linnan raunioille, jossa otettiin valokuvia. Sitten erottiin toivossa taasen tavata entistä suuremmalla joukolla tulevana kesänä. Kokoontumisajaksi ehkä sopinee juhannuksen jälkeinen aika kesäkuun lopulla, jolloin maamiehilläkin on paremmin aikaa hakea henkistä virkistystä.

Luentopäivät olivat kaikkien mielestä hyvin onnistuneet.

PANETTELUSTA

Panettelu ei ole mitään kaunista, eikä hyödyllistä, mutta ken sitä harrastaa, ei sen puheille koskaan tule loppua.

Useaan kertaan on lehtemme palstoilla ollut monen eri henkilön kirjoituksia tuollaisista, mutta ei mikään ole oikeaan osuva. Miksi emme halua olla sydämestämme tosisivistyneitä? Ei enää ala löytyä sitä henkilöä, ettei osaa muuta tehdä kuin juoruta ja panetella. Tämä on inhoittavan pahaa ja tarttuvaa kuin tauti.

Kuinka moni koti onkaan kuin »roskakasa». Kun sinne tulee joitakin niin ei osata muuta kuin panetella jotakin poissa olevaa henkilöä. Hänestä kaivetaan esiin jos jollakin tavoin syitä, mutta joissa ei useimmissa tapauksissa ole nimeksikään totta. Koetetaan yleensä kaikin tavoin tehdä hänen olemassaolonsa mahdottomaksi. Saattaa olla henkilöitä, jotka pelkästään rupattelun halusta soimaavat lähimmäisiään, itsekään käsittämättä, mitä ikävyyksiä he näin voivat saada aikaan. Pahimpia ovat kuitenkin ne, jotka ystävällisyyttä ja muka hyvyyttä tarkoittavaksi tekeytyen kertovat mitä kauhistuttavampia juttuja läheisten ystäviensä ja tuttujensa yksityiselämästä. Tällainen panettelu, esitettiin se sitten missä muodossa tahansa, on tuomittava. Se on todella sivistymätöntä ja sen tarkoituksena on toisen maineen alentaminen ja oman mitättömyytensä koroittaminen. Panettelu on moraalinen murha ja panettelija raukkamainen pelkuri. Miksi aina puhua ihmisten heikkouksista, onhan jokaisella hyviäkin puolia kun tahtoo ne nähdä.

Sellaisessa seurassa, missä ei muuta tehdä kuin panetellaan, olisi heti lopetettava parhaiten niin, että panettelijan huomio kiinnitetään muuhun tai jätetään vastausta vaille, josta hän itsekin huomaa puhuneensa sopimatonta. Rehellisen ihmisen ei pidä koskaan uskoa juorupuheita, ottamatta selkoa asian todellisesta laidasta, sillä panettelija ei koskaan kykene todistamaan sanojaan. Juorupuheita levittävän henkilön kohtalo ei suinkaan ole kadehdittava, vaikkapa hän tekeytyisi kuinka ystävälliseksi. Häneen ei kukaan voi luottaa ja jokainen tietää hänen puhuvan pahaa heti kun selkänsä kääntää ja alkaa poistua.

Hanna R:nen.

ISÄNMAAN PUOLESTA

3. 7. 1943 kuoli tapaturmaisesti työpaikallaan työvelvollinen Urho Olavi Merikallio 32 v. ikäisenä. Vainajaa surevat lähinnä omaiset.

JAAKKO ARMAS SUUROSEN MUISTOLLE

Poissa olet Jaakko. Paikkasi on tyhjä kodissa, missä äitisi yksinäisenä on jäänyt suremaan. Olit uljas ja iloinen poika, äidin suojelija ja ainoa turva. Rakastit työtä ja isänmaata. Reippaana läksit aamulla työhösi ja sieltä palattuasi iloisena suorittelit askareita äidin apuna. Rakkaat muistot on äidilläsi Sinusta. Nyt tiedän arpasi, suurta yksinäisyyttä oli elämäsi täällä, paljon sait kärsimystä kokea. Raskasta on kuuromykän elämä, mutta Jumalalla on armo kädessään. Uuteen valoisampaan elämään on nyt Jumala Sinut johdattanut.

Äitisi.

JAAKKO SUUROSEN MUISTOLLE

Nuorena sammui silmäsi kirkas,
sielusi valkea purjehti pois,
Enkelsiipien hyväilyn tunsit,
nuorena kuolema kaunehin ois.

Kun ensimäinen aavistus lähestyvästä kesästä oli käsillä, saapui lempeä noutaja Sinulle Jaakko. Elämä, joka vasta oli alkamassa, sammui silloin kun maallinen kesä oli saapumassa. Olit valon ja auringon lapsi, iloinen, huoleton ja täynnä uskoa elämään, olit myös valmis lähtemään täältä vaikka se tapahtuikin silloin kun elämä täysin versoi edessäsi. Syvä kaipaus täyttää mielemme: menettihän kuurojen toveripiiri Sinussa, Jaakko, niin sanomattoman paljon. Mutta samalla täyttää mielemme hiljainen, alistuvainen kiitollinen tunne. Kun nyt keltalehdet hiljaa putoilevat juuri kukitetun hautasi ylle ja syystähdet ilmestyvät iltaisin taivaalle, näemme kuin noissa kirkkaissa tähdissä loistaisi Sinun tähtisilmäsi ja kuulisimme Sinun hiljaa kuiskaavan: näin on parhain. Kiitos valoisasta miellyttävästä toverista. Kaivaten

Mikkeliläiset ystävät.

MYÖNNETTYJÄ 50 % MATKALIPPUALENNUKSIA

Rautatiehallitus on myöntänyt 50 % matkalippualennuksen seuraavien esitelmäpäivien osanottajille:

Kuopiossa lokakuun	9—10	p:nä;
Vaasassa lokakuun	16—17	»
Sortavalassa lokak.	23—24	»
Iisalmessa marrask.	6—7	»
Mikkelissä marrask.	20—21	»

Urheiluosasto

KUOPION KUUROMYKKÄ-URHEILIJAIN KANSALLISET KILPAILUT

suoritettiin rankkasateessa Väinölänniemen urheilukentällä elokuun 15 p:nä. Osanottajia oli ilmoittautunut kaikkiaan 12, joista yksi jäi saapumatta. Lisäksi oman seuran puolesta osallistui kilpailuihin muutama mies, joista Väinö Pelli ei kaivanne lähempää esittelyä.

Vaasan »parivaljakko» Ojala—Viitala osoittautui ylivoimaiseksi, samoin lupaava P:saaren Bror Hellöre. 6-ottelun parhaat olivat Evert Viitala, Vaasan K-U. 3004 pistettä, Eero Ojala, Vaasan K-U. 2839 p., Bror Hellöre, Pietarsaaren K-U. 2506 p., Tenho Broman, Kuopion K-U. 2461 p., Veli Laaksonen, Kuopion K-U. 2165 p. Tulokset eri lajeissa:

100 m: 1) Evert Viitala, Vaasa 12,4,2. 2) Eero Ojala, Vaasa 12,7. 3) Bror Hellöre, Pietarsaari 12,8.

Korkeus: Bror Hellöre, P:saari 150. 2) Evert Viitala, Vaasa 145. 3) Eero Ojala, Vaasa 145.

1000 m: 1) Evert Viitala 2.53. 2) Bror Hellöre 3.03.5. 3) Eero Ojala 3.09.

Kuula: 1) Eero Ojala 12. 2) Evert Viitala 11.42. 3) Tenho Broman, Kuopio 10.82.

Pituus: 1) Evert Viitala 5.57. 2) Eero Ojala 5.37. 3) Tenho Broman 5.30.

Kiekko: 1) Eero Ojala 33.0. 2) Evert Viitala 31.66. 3) Bror Hellöre 29.20.

Juoksusarjan voitti Paavo Valtari, Tampereen K-U., 1276 pisteellä. Tulokset: 800 m Paavo Valtari 2.09.0. 2) Eric Tella, Helsinki 2.10.5. 3) Toivo Tarvonen, Vaasan K-U. 2.12.0.

3000 m: Väinö Pelli, Kuopio 9.30. 2) Paavo Valtari, Tampere 9.40. 3) Paavo Palmu, Turun K-U. 9.52.

Eri liikkeitten lahjoittamia kunniapalkintoja saivat Evert Viitala, Paavo Valtari ja Väinö Pelli sekä Tenho Broman parhaana kuopiolaisena, joka myös sai toisen kerran haltuunsa 6-ottelun kiertopalkinnon, josta kuopiolaiset kilpailevat. Lauantaiiltana oli tutustumisillanvietto, jonka ohjelmasta mainittakoon A. V. Hartikaisen ja rva Milja Savolaisen kertomukset, A. Savolaisen huumori sekä »markkinahevonen». Sunnuntaina taas oli iltama palkintojen jakoineen. Ohjelmassa oli seuran puheenjohtajan A. Savolaisen tervehdyspuhe, rva Milja Savolaisen lausuntanumerona esittämä Viljo Kajavan »Älä Hermostu, sorvari», A. V. Hartikaisen esitelmä »Alkoholi ja nainen» sekä Aarne Holopaisen kertomus Englannin nykyisen pääministeri Churchillin nuoruuden vaiheista, jolloin tämä joutui vangiksi Buurisodassa. Lopuksi esitettiin Veli Laaksosen ja Tenho Bromanin välinen mainio ja jännittävä nyrkkeilynäytös, jonka Broman hävisi. Laaksonen sai tällöin »vastustajakseen» Martti Pirskasen, joka miljoonasta markasta lupasi voittaa hänet ja voittikin. Yleisöllä oli hauskaa. Pidetyssä kukkahuutokaupassa saatiin hyvät rahat seuran kassaan. Emil Kainulainen huusi korkeimman määrän, satakaksikymmentä markkaa, ja muutkin huudot olivat sitä mukaa. Sen sijaan, kun naiset »loppuivat kesken» ja alettiin huutokaupata miehiä (!), eivät naiset olleet kovinkaan innokkaita huutamaan. Turhaa puhetta siis se, että naiset olisivat nykyään kovin hanakoita miesten perään. Entisiä vaatimattomia ollaan nykyäänkin. Jaettiin myöskin palkinnot fortunapelistä sekä arvonnasta.

Mainittakoon lopuksi, että *lokakuun 9 p:nä järjestää Kuopion Kuuromykkäin Yhdistys esitelmäpäivän*, joten Kuopiossa taas tavataan silloin. Sokerit mukaan korviketarjoilun varalle. Mila.

VÄINÖ PELLI juossut *uuden Suomen ennätyksen*. Kuopion K-U:n kansallisissa kilpailuissa voitti Väinö Pelli 3000 m ajalla *9.30*, mikä on uusi Suomen ennätys. Entinen on Paavo Niinikankaan nimissä ja 9.31,1. Kilpailut suoritettiin rankkasateessa, joten tulosta voitanee pitää sitä parempana.

Mainittakoon, että Väinö Pelli voitti Pohjois-Savon piirin mestaruuden lisalmessa pidetyissä kilpailuissa 25. 7. -43 5000 metrillä ajalla 16.01,6. Savon Sisun ja Kuopion Kisa-Veikkojen yhteisissä kilpailuissa Kuopiossa 29. 8. Väinö Pelli juoksi sateen liottamalla radalla 5000 m kilpailuissa, jotka voitti Heinström. Pellin aika oli, hänen tullessaan neljänneksi, 15.01. Monet kuurot olivat tätä jännittävää kilpailua seuraamassa ja iloitsivat suuresti tästä erinomaisesta, yllättävästä tuloksesta. Kuitenkin, kun rata mitattiin uudestaan, todettiin että rata oli 300 m liian lyhyeksi mitattu. Kuulevat arvioivat Pellin ajan, jos rata olisi ollut normaali, varmasti tulevan 15,45—15,48 välillä. Näin jäi siis kaunis ennätys syntymättä. Väinö Pelli on näyttänyt täten kuntonsa olevan nousussa syksyyn päin. Vahinko, että P:saaren mestaruuskilpailut pidettiin niin aikaiseen. *Mila.*

LAHDEN KUUROJEN URHEILIJAIN jäsentenväliset kilpailut miehille 5-ottelussa ja naisille 3-ottelussa, pidettiin heinäk. 24 p:nä klo 7 Lahden urheilukentällä kauniin sään vallitessa. Osanottajia ilmoittautui 6 miestä ja 2 naista.

Tulokset muodostuivat seuraaviksi:

Miesten 5-ottelu:

1. Veikko Koskinen 2.197 pist.
2. Mikko Häyrinen 1.746 pist.
3. Yrjö Vähärautio 1.562 pist.
4. Onni Mattila 1,383 pist.
5. Erkki Nummela 1,128 pist.
6. Pentti Nikula 1,113 pist.

Naisten 3-ottelu:

1. Lempi Rantala 551 pist.
2. Vappu Nurminen 217 pist.

JYVÄSKYLÄN KUUROMYKKÄ URHEILIJAT järjesti jäsentenväliset 5-ottelut miehille ja 3-ottelut naisille Säynätsalon urheilukentällä 8 p:nä elokuuta klo 14. Tulokset:

1) Paavo Hantunen 1535 pist. (100 m, pituushyppy, keihäänheitto, kuula, sekä 1500 m). 2) Lauri Hämäläinen 1524 pist., Laurin keihäänheitto epäonnistui 3 kertaa hänen saamatta yhtään kallista pistettä, mutta siitä huolimatta hänen pisteensä nousivat uhkaavasti Paavo Hantusen pisteitten kannoille, jääden vain 11 pistettä vaille. 3) Jorma Ratavaara 556 pist.. Kuulantyönnössä ja keihäänheitossa ei ottanut osaa.

Naisten 3-ottelun tulokset: 1) Lempi Hantunen 213 pist. (100 m, pituushyppy sekä kuulantyöntö). 2) Orvokki Hantunen (o.s. Masalin) 133 pist. 3) S. Tarvonen 114 pist.

Kilpailujen jälkeen jaettiin heti palkinnot 5- ja 3-ottelussa. K. U. L:n lahjoittama 20-vuotismuistopalkinto joutui Paavo Hantuselle täksi vuodeksi.

Kunniapalkintona Martti Jukolan kirjoittaman urheilukirjan sai Lauri Hämäläinen, parhaana yleisurheilijana, joka viime kuuromykkäin mestaruuskilpailuissa Pietarsaaressa toi Jyväskylään yksin 6 pistettä. Sen jälkeen limonaadikilpailussa rahat kertyivät seuran hyväksi. *Hugo Mäkinen.*

TAMPEREEN KUUROMYKKÄ URHEILIJAT järjesti helluntaina Kalevan kankaan maastossa jäsentenväliset juoksukilpailut 3 km. murtomaalla. Nuoren pojan, Kunto Irrin kolmanneksi tulo herätti huomiota. Siis lupaava urheilija ja toivottavasti hän kehittyy vielä alallaan. Tulokset olivat seuraavat: 1) Paavo Valtari 10,11, 2) Matti Peltonen 10,21, 3) Kunto Irri 11,39, 4) Kaarlo Kumpulainen 12,09, 5) Kalevi Lepojärvi 12, 56, 6) Olavi Hanhijoki 21,0.

KUOPION KUUROMYKKÄ-URHEILIJAIN jäsentenväliset murtomaajuoksukilpailut pidettiin 1 Helluntaipäivänä klo 10 Hiihtokentällä. Osanottajia oli 5. Tulokset: 1) Väinö Pelli 9.30, 2) Aleksi Savolainen 9,58, 3) Aimo Muhonen 10.01. Neljäntenä oli Veikko Balck ajalla 10.30.

Palkintojenjakojuhlaa vietettiin hauskalla ohjelmalla Snellmanin kansakoululla. Ohjelmassa oli muunmuassa mainio pila »Markkinahevonen», joka oli saada katsojat halkeamaan naurusta. Leikkien kului aika pikkutunneille. Tyytyväisinä hajaannuttiin. Tervetuloa toistenkin Kuopioon. *Mila.*

Tietoja kotimaasta

50 VUOTTA täytti elokuun 24 p:nä leskirouva Tyyne Kinos Tampereella. Syntynyt Urjalassa, käynyt Turun kuurojenkoulun. Nuorena muuttanut Tampereelle ja sitten mennyt avioliittoon kuuroutuneen kelloseppä Kinoksen kanssa. Leskeksi hän joutui v. 1932. Aina nuorekkaalle ja reippaalle Tyynelle parhainta onnea ja jatkuvaa työtarmoa eteenpäin toivotamme. *K. A.*

50 VUOTTA täytti elok. 28 p:nä maanviljelijä *Tahto Hirvikoski* Ikaalisissa. Hän on Turun k. m. koulun käynyt. Jo nuorena sai hän ottaa talon ohjakset käsiinsä, isänsä kuoltua ja innolla on hän hoitanut taloaan ja maanviljelystä. Monien vaikeuksien läpi on hän kuulevan vaimonsa rinnalla saattanut talonsa ja maansa mallikelpoiseen kuntoon. Merkkipäivänään voimme me Hämeenkyrön ja sen lähiympäristön kuurot viettää hauskan hetken hänen kauniissa ja vieraanvaraisessa kodissaan, isännän pitäessä iloista tuulta sisällä, ulkona sateen rapistellessa. Ihana oli matka autolla Ikaalisten Isoon Räyhiöön. Tie kulki mäkiä ylös ja alas yhtä mittaa että väliin päästä huimasi, kun katseltiin auton ikkunasta ulos. Siellä täällä siinteli järviä ja jokia. Todellakin ihana ja loistokas on tämä rakas ja kallis Suomenmaa. Hauskat muistot jäivät mieleen tältä retkeltä. *F. H.*

MATTI KATAINEN 40-VUOTIAS. Elokuun 12 päivänä täytti Tampereen Kuuromykkäin Yhdistyksen puheenjohtaja Matti Katainen 40 vuotta. Vaikka hän on ehtinyt vasta 40-vuotiaaksi, niin

kuitenkin hän on vaikuttanut kovasti k. m. toimintaan. On ollut nyt jo monena vuonna k. m. yhdistyksen puheenjohtajana, ollen toimessaan aina asiallinen ja maltillinen, mutta myös humoristisena joten hänestä kaikki pitivät sittenkin, tahtovat tai ei. On ollut myös monta vuotta T:reen Kuuromykkä-Urheilijat seuran puheenjohtajana ja johtokunnan jäsenenä. On nyk. KUL hallituksen jäsen. Matti on ollut nuorena myös hyvä urheilija. On osallistunut monena vuonna KUL mestaruuskilpailuihin ja kilpaillut Ruotsissa, Tanskassa ja Saksassa.

Reippaalle ja rehdille Matille moninkertainen onnittelumme.

Matti kutsui kaikki T:reen kuuromykät k. m. yhdistyksen huoneustoon syntymäpäiväkahville. T:reen k. m. yhdistyksen varapuheenjohtaja hra Kauko Mäkelä y. m. pitivät puheita Matille. Puheista ilmeni, kuinka pidetty Matti on T:reella.

50 VUOTTA täyttää lokakuun 5 p:nä talollisen poika *Mikael Eskola,* Laihialla.

KUNNIANOSOITUS KUUROLLE. Lahdesta kotoisin oleva puuseppä *Urho Nurminen* on kansalaisansioistaan sodassa saanut Vapauden ristin II luokan ansiomitalin. Onnittelemme Urhoa pitkäaikaisesta tunnollisesta työstä.

KATALA VERITYÖ KANGASNIEMELLÄ Heinäk. 7 p:nä tapahtui Kangasniemen Oralan kylässä katala vetityö, jonka suoritti venäläinen sotavanki. Puuhiiltötyössä toiminut Puuhiili Oy:n palveluksessa ollut hiiltomestari Jaakko Suuronen oli mainitussa kylässä asustanut väliaikaisessa lautamajassa työmaan läheisyydessä samassa työssä olleen venäläisen sotavangin kanssa. Eräänä yönä ryssä — jo aikaisemminkin tilaisuutta vaanittuaan — löi hiiltomestari Suurosta tämän nukkuessa kirveellä niin, että Suuronen heitti henkensä. Teon tehtyään vanki otti Suurosen yltä vaatteet ja puki ne ylleen sekä peitti ruumiin läheiseen suohon ja pakeni. Kun vankia enempää kuin hiiltomestari Suurostakaan ei paikalta tavattu, ryhdyttiin toimittamaan tutkimuksia. Suurosen ruumis löydettiin mainitulta suolta peitettynä ja riisuttuna, mutta paenneesta sotavangista ei sen jälkeen ole kuultu mitään. Hänen etsiskelynsä ovat olleet tähän saakka tuloksettomia.

Mainittakoon, että hiiltomestari Suuronen oli tovereilleen aikaisemmin puhunut havainnoistaan sotavangin suhteen ja maininnut tällöin, että hän luulee michellä olevan joitakin pahoja aikeita hänen suhteensa. Siitä huolimatta hän kahden yöpyi vangin kanssa tilapäisessä asuinkojussa, missä sitten tämä katala verityö tapahtui. Suuronen oli kuuromykkä.

KUUROMYKKÄ MURHANNUT TOVERINSA. Viime elokuun 21 p:nä katosi kotoaan Lahdesta kirjansitoja *Aarne Rafaal Vilonen.* Toimitetuissa jatkuvissa tutkimuksissa löydettiin elokuun 31 p:nä Vilosen ruumis Orimattilan Pennalan kylästä maantien läheltä metsästä. Rikospoliisi pidätti mainittuna päivänä Pennalan kylästä kotoisin olevan kuuromykän työmiehen *Paul Saarion.* Saario kielsi ensin tietävänsä mitään Vilosen kohtalosta, mutta kun häneltä tavattiin Vilosen omistama kello, Saario tunnusti murhanneensa Vilosen mainitun elokuun 21 p:n iltana kylätiellä Orimattilan Pennalassa, jonne he yhdessä olivat polkupyörillä matkanneet. Saarion osoituksen mukaan löydettiin Vilosen ruumis jonkin matkan päästä tiestä risuilla ja sammalilla peitettynä. Vilonen oli surmattu iskemällä häntä useita kertoja puukolla kaulaan ja muualle yläruumiiseen. Tämän jälkeen Saario oli suorittanut ryöstön anastaen uhrilta myöskin tämän rahat. —

Aarne Vilonen on syntynyt 23 p:nä heinäkuuta 1910 Myrskylässä ja käynyt Porvoon k. m. koulun. Hän muutti Lahteen Lahden kirjapainon sitomoon 1. 7. 1942, oltuaan sitä ennen töissä Veilin & Göösillä Helsingissä.

Paul Saario on parinkymmenen ikäinen ja käynyt Mikkelin k. m. koulun.

† AARNE HEMMOLA Haapamäeltä kuoli Seinäjoella Lääninsairaalassa vaikean taudin jälkeen viime kesäkuun 25 p:nä. Hän oli syntynyt Haapamäellä lokakuun 17 p:nä 1892, käytyään Jyväskylän k. m. koulua, antautui hän puusepän ammattiin, mutta siirtyi pian Haapamäelle rautatien halkotarhan palvelukseen, jossa hän palveli uskollisesti, lähes 29 vuotta, kuolemaansa asti. Vakinaisen ammatin ohella Aarne korjasi taitavasti kumipäällyksiä ja jalkineita. Aarne on pidetty etevänä kuminpaikkaajana Haapamäellä. Kuuromykkäin piirissä hän oli pidetty. Heinäkuun 11 p:nä rovasti Kalliala toimitti Aarnen ruumiinsiunauksen Haapamäen uudella hautausmaalla. Hänen hautakummulleen laskettiin omaisten seppeleet ja useita seppeleitä työtovereilta ja naapureilta ja myös useita aseveliadresseja Aarnen muistoksi. Aarnea jäivät suremaan puoliso ja pikku tyttö Soili.

A. H—ä.

KESÄKUUN 29 P:NÄ kuoli Iitissä kuuromykkä, talonpoika, *Vilhelm Puttila,* pitkäaikaisen sairauden jälkeen, hän oli syntynyt Iitissä 23 p:nä joulukuuta 1875, joten hän oli kuollessaan lähes 68 vuoden ikäinen. Heinäkuun 11 p:nä hänet saatettiin Iitin hautausmaahan. Kuuromykkätoverien, sekä läheisten omaisten kannettua arkkua, laulettiin virsiä, ja siunauksen jälkeen peitettiin kumpu kaunein seppelein, jonka lisäksi tuotiin useita adresseja. Tämän jälkeen kokoonnuttiin surujuhlaa viettämään Sääksjärven Puttilaan, johon oli kokoontunut noin 200 henkeä, joukossa myös useita kuuromykkiä.

G. R.

SUUTARI ARVO LEINONEN kuoli Lieksan sairaalassa 7. 8. 1943, sairastettuaan jonkun aikaa. Hän kävi Mikkelin kuuromykkäin koulun ja sieltä päästyään harjoitti suutarinliikettä isänsä kanssa. Työssään hän oli edistynyt ja taitava. Hän oli Pohjois-Karjalan kuurojen yhdistyksen jäsen ja rahastonhoitaja v. 1936 lähtien. Hän oli innostunut urheilija ja pidetty paikkakunnalla hiljaisen ja sopuisan luonteensa vuoksi. Pois mennyttä jäi suremaan lähinnä isä, sekä lukuisa ystäväpiiri. Kuuromykkien keskuudessa on kaipaus suuri hänen poismenonsa johdosta.

A. Oinonen.

KUOLLUT. Viime elokuun 14 päivänä vaipui kuoleman uneen herra *Anton Ruusuvaara* Turusta Kuuromykkäinkoti Salmelassa, yli 68 vuoden vanhana, sairastettuaan ainoastaan pari päivää. Vainaja on syntynyt Ulvilassa ja meni 20-vuotiaana Jyväskylän Kuuromykkäinkouluun, jossa hän kävi 3 vuotta. Hän asettui asumaan Poriin ja työskenteli monta vuotta vesitehtaassa. Siellä hän solmi avioliiton Amanda Välilän kanssa. Keväällä vuonna 1908 aviopari Ruusuvaara muutti Porista Turkuun asumaan. Herra Ruusuvaara sai pian paikan Sampo-vesitehtaassa, jossa hän työskenteli noin 8 vuotta ja muutti sen jälkeen Vulcanin tehtaalle lämmittäjäksi. Tässä toimessa hän oli noin 6 vuotta ja sitten hän tuli rouvansa siskon rouva Olga Tuomen leipuriliikkeen palvelukseen, jossa hän työskenteli noin 22 vuotta. Viime kesäkuun 1 p:nä herra Ruusuvaara yhdessä rouvansa kanssa muutti Kuuromykkäinkoti Salmelaan asumaan vanhuuden päiviksi. He olivat hyvin tyytyväisiä Salmelassa oloonsa, mutta Jumala viisaudessaan kutsui luoksensa herra Anton Ruusuvaaran, oltuaan ainoastaan 2 ½ kuukautta Salmelassa.

Herra Ruusuvaara on rouvansa kanssa asunut Turussa 35 vuotta. Hän on ollut hyvin herttainen, ystävällinen, vaatimaton ja hyvä mies. Hän on ollut hyvin ahkera taloustehtävissä aamusta myöhään iltaan asti. Hän osasi siivota huoneistoja hyvin huolellisesti, postä, leipoa, keittää ruokaa, ommella, parsia sukkia, paikata vaatteita y. m. Hän oli aina auttavainen puolisolleen. Hän oli hyvin pidetty henkilö kuuromykkien ja kuulevien keskuudessa. Kun hän muutti Salmelaan, niin siellä hän ei tahtonut levätä, vaan hän tahtoi auttaa taloustehtävissä aamusta iltaan, aina viime aikoihin asti.

Herra Antti Ruusuvaara on kuulunut koko ajan Turun Kuuromykkäinyhdistykseen ja myöskin Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistykseen, käynyt säännöllisesti kokouksissa, iltamissa ja juhlissa, ja tukenut niiden toimintaa, m. m. hän on rouvansa kanssa lahjoittanut yhdistykselle monta kertaa maukkaat joulu-leivokset ja leipää jouluaattojuhlaa varten. Herra Ruusuvaara on osoittanut aina ystävällisyyttä kaikille. Hän ei välitä mitään pikkuriidoista, voidaan sanoa, että hänellä ei kuollessaan ollut yhtään vihamiestä. Hän oli aina hyvänä esikuvana kaikille. Me olemme paljon oppineet hänestä ja hänen elämästään. Hän jätti kauniin muiston.

Hautajaiset olivat lauantaina elokuun 21 p:nä. Ruumiinsiunaus toimitettiin Turun uuden hautausmaan kappelissa. Rovasti T. Hirvonen siunasi ruumiin. Sukulaiset ja kuuromykät kantoivat vainajan hautaan. Haudan umpeen luotua puoliso ja sukulaiset laskivat seppeleitä. Turun Kuuromykkäinyhdistys, Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistys ja kuuromykkä-ystävät laskivat seppeleitä. Paljon kukkia tuotiin ystäviltä haudalle. Kumpu täyttyi kauniilla kukilla. Saattojoukko siirtyi sitten Turun Kuuromykkäinyhdistyksen huoneustoon viettämään vainajan muistoa. Rovasti Hirvonen piti kauniin puheen. Yhd. puheenjohtaja U. Lehtimäki, E. Savisaari ja A. Vilkki puhuivat vainajan muistolle. Siunattu olkoon Anton Ruusuvaaran muisto!

KUOLLUT. Elokuun 15 p:nä kuoli Turun Kunnallissairaalassa rouva *Ida Arasola,* 60 vuoden vanhana, sairasteltuaan monta kuukautta.

Hän oli kuuleva, mutta kuuromykkien parissa monta kymmentä vuotta, ollen naimisissa suutarimestari Kaarlo Arasolan (Blomberg) kanssa, joka kuoli tasan vuosi sitten. Vainaja on syntynyt Teiskossa. Nuorena hän lähti kotoa maailmalle palvelukseen. Hän joutui Saloon työhön, siellä hän tutustui moneen kuuromykkään, heiltä hän oppi pian viittomakielen. Siellä hän tutustui myös herra Arasolaan, jonka kanssa hän sitten meni naimisiin. He muuttivat Hankoon, harjoittamaan jalkineliikettä. Maailmansodan aikana he muuttivat liikkeensä Saloon ja lopuksi Turkuun, asumaan kuolemaansa asti.

Rouva Arasola oli kehittynyt viittomakielessä siinä määrin, että kuuromykät tarvitsivat häntä viittomakielen tulkkina. Hän oli maamme parhaimpia viittomakielen tulkkeja. Valistus- ja esitelmäpäivillä, juhlissa ja kokouksissa hän käänsi kuulevien pitämät puheet ja esitelmät viittomakielelle hyvin selvillä käsien liikkeillä, että kuuromykät hyvin ymmärsivät. Hän oli lukenut paljon kirjallisuutta ja pitänyt paljon hyviä opettavaisia esitelmiä kuuromykille, erittäinkin raittiudesta. Hän oli kuulunut monet vuodet Turun Kuuromykkäin yhdistyksen ja Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistyksen johtokuntaan, tänä vuonna mainitun Raittiusyhdistyksen sihteerinä. Hän oli uskovainen ihminen ja on pitänyt monta kaunista hengellistä puhetta ja hartaushetkiä kuuromykille. Hän kuului Adventisti-seurakuntaan, Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistyksen esitelmänpitäjänä hän on käynyt Helsingissä, Viipurissa, Lappeenrannassa, Seinäjoella, Porissa, Tampereella, Hangossa, Tyrväällä, Forssassa y. m.

Rouva Arasola on esiintynyt kuuromykkien apuna ja tulkkina oikeuksissa, lääkärillä, talonkauppa-asioissa, sairaalassa y. m. Hän oli aina valmis auttamaan, eikä koskaan kieltäytynyt. Meille on korvaamaton tappio, kun hän on lähtenyt pois joukostamme. Häntä me kiitollisuudella jäämme muistamaan ja kaipaamaan.

Vainaja haudattiin sunnuntaina elokuun 22 p:nä Turun uudella hautausmaalla. Vainajan poika, pastori Arvo Arasola toimitti ruumiinsiunauksen neiti Elise Savisaaren tulkitessa viittomakielelle.

KIRJAPAINOOMME otetaan vakinaiseen toimeen:

1 kuuro poika
latojanoppiin

Oy SURDUS Ab
Helsinki - Aleksanterinkatu 12

Vainajan 4 poikaa perheineen laskivat haudalle seppeleitä. Paljon ystäviä toi kukkavihkoja haudalle viimeisiksi tervehdyksiksi. Turun Kuuromykkäinyhdistys ja Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistys laskivat seppeleitä kiitollisuuden osoitukseksi. Seppelten tultua lasketuiksi piti Turun Kuuromykkäinyhdistyksen puheenjohtaja U. Lehtimäki puheen.

PIETARSAAREN KUUROMYKKÄIN YHDISTYS viettää *20-vuotisjuhlaansa* arvokkaalla ohjelmalla ja esitelmillä syyskuun 25—26 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 Kuuromykkäin Yhdistyksen huoneustossa.

Toimittaja R. Pitkänen ja muut esitelmänpitäjät ovat luvanneet tulla. — Tiedusteluihin vastaa hra Anton Hellöre, os.: Pietarsaari, Skutnäs 12 ½.

HÄMEENLINNAN KUUROMYKKÄINYHDISTYKSEN syyskokous pidetään sunnuntaina 26 p:nä syyskuuta klo 13 tyttölyseolla. Ohjelma vaihteleva. Kaikki sydämellisesti tervetulleita! *Puheenjohtaja.*

VIIPURIN KUUROMYKKÄIN YHDISTYKSEN esitelmäpäivät pidetään Viipurissa, Kirkollisseurakuntatalon juhlasalissa (Maununkatu 5) lauantaina 2 p:nä lokakuuta 1943, alkaen klo 17 ja sunnuntaina 3 p:nä lokakuuta alkaen klo 16.

Ohjelmasta mainittakoon: pastori Arvo Arasola Kotkasta lupautui esitelmöimään, toimittaja Rurik Pitkänen pitää elokuvaesitystä ja esitelmiä ja oman paikkakunnan puhujat.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa! Elintarvikekortit mukaan. Henkilötodistus ja matkustuslupatodistus talteen. *Johtokunta.*

SEINÄJOEN K. M. YHDISTYS viettää Mikkelinpäivää 3 p:nä lokakuuta Seurakuntatalossa, alkaen klo 11 hengellisellä juhlalla.

Tervetuloa! *Johtokunta.*

TAMPEREEN KUUROMYKKÄIN YHDISTYS järjestää lokakuun 9 p:nä iltaman elomyyjäisineen klo 18 omassa huoneustossaan. Ohjelma vaihteleva. Toivotaan, että maaseudun kuurot jäsenet muistaisivat tuoda maataloustuotteita elomyyjäisiin. Lahjoittajille K. m. yhdistys olisi kiitollinen pienestäkin lahjoituksesta.

Siis lokakuun 9 p:nä Tampereella tavataan!

KUOPION KUUROMYKKÄINYHDISTYS järjestää esitelmäpäivät lokakuun 9—10 päivinä myöhemmin ilmoitettavassa paikassa, josta ilmoitetaan Kuopion sanomalehdissä. Esitelmänpitäjiksi tulevat rovasti O. Myyryläinen, toimittaja R. Pitkänen, rva M. Savolainen ja A. V. Hartikainen. Ohjelmaa koetetaan saada vaihtelevaksi.

ÄÄNEKOSKEN KUUROJEN YHDISTYKSEN kokous on 10 p:nä lokakuuta kello 12. Kokoonnutaan J. Piilolaan. Sokerit mukaan. Tervetuloa!

VAASAN KUUROMYKKÄIN YHDISTYS pitää tavanmukaiset esitelmäpäivät ensi lokakuun 16—17 p:nä Palosaaren suomalaisessa kansakoulussa. Puhujiksi ovat lupautuneet pastori Heikki Hyvärinen ja toimittaja R. Pitkänen sekä oman paikkakunnan puhujat. Elintarvikekortit mukaan!

Johtokunta.

KUUROJENKERHO SORTAVALASSA järjestää esitelmäpäivät tulevan lokak. 23—24 p:nä, alkaen lauantaina 23 p:nä klo 15 ja sunnuntaina klo 10. Ohjelma on monipuolinen. Rouva ja herra Pitkänen saapuvat esitelmöimään. Toivottavasti saadaan rovasti Myyryläinenkin.

Kokoonnutaan Liikeväestön ravintolaan Turunkatu 5—7. Sisäänkäynti samasta ulko-ovesta kuin postit. Ravintola on toisessa kerroksessa. — Sunnuntaina päivällä järjestetään halukkaille käynti sankarihaudalla ja kaupungin nähtävyyksiin tutustutaan. Tästä lähemmin esitelmätilaisuudessa.

Toivottavasti saadaan 50 % alennus rautateillä, mistä lähemmin ilmoitetaan lokak. numerossa. — Jos kenen muualta Suomesta tulijan on mahdoton saada matkalupaa, voidaan osanottoilmoitus lähettää kerhon puh. joht. Hanna Romppaselle os.: Sortavala, Iloharju. Osanottajalle lähetetään tällöin todistus, jota vastaan matkalupa voidaan helpommin saada. Tässä tapauksessa on liitettävä oheen postimaksu mk 3:50 ja mainittava osoitteensa. Huom.! Osanottoilmoitukset on lähetettävä lokak. 3 p:ään mennessä.

Osanottajille varataan asunto N. N. K. Y:n Hospitsissa ja on asuntoilmoitukset lähetettävä niinikään kerhon puh. joht. Hanna Romppaselle lokakuun 3 p:ään mennessä. Jälkeen määräajan saapuneita ilmoituksia ei voida vastaanottaa, koska asuntojen saanti matkustajakodeissa on sangen vaikeaa. Samalla on mainittava, halutaanko yhden tai kahden hengen huone ja halutaanko yhdeksi tai kahdeksi vrk. Vuorokausimaksut on seuraavat: kahden hengen suurempi huone, johon saa lisävuoteen, on vrk. maksu 85:— ja pienemmät kahden hengen huoneet 65:— sekä yhden hengen huone 50—65:— vrk. Yhteismajoitusta ei voida saada. — Hospitsiin saavuttua esittää asunnon tilannut vaan nimensä. Hyvä olisi varata taskulamput mukaan, mutta ne on oltava määräyksen mukaan varjostetut. Kaupunki on vielä ilman katuvalaistusta. Esitelmät tullaan kyllä lopettamaan ennen pimeän tuloa. — Pääsymaksu on lauantaina 3:— ja sunnuntaina 7:— mk. Tilaisuudessa on myös arvontaa ja huutokauppa lopuksi. Sitten nähdään kuka pitää puolensa.

Tervetuloa siis yhdessä koittamaan, läheltä ja kaukaa, sekä katselemaan elpyvää kaupunkia. Elintarvikekortit ja sokerit mukaan.

MIKKELIN KUUROJENYHDISTYKSEN *esitelmäpäivät* pidetään Mikkelissä lauantaina ja sunnuntaina 20 ja 21 päivinä marraskuuta. Ohjelma tulee monipuolinen ja hyvä. Kokouspaikasta ilmoitetaan tarkemmin lokakuun numerossa Kuuromykkäin lehdessä.

Niitä kuuroja, jotka haluavat osallistua esitelmäpäiville pyydetään lähettämään osanottoilmoituksen puheenjohtajalle os.: Toini Kobas, Mikkeli, Vatila, Pöntisellä, viimeistään lokakuun 30 päivään mennessä. *50 % matkalippualennuksen* on Rautatiehallitus myöntänyt Mikkelin kuurojen yhdistyksen esitelmäpäiville. Alennus on voimassa marraskuun 16—26 p:n välisenä aikana. Tervetuloa kaukaa ja läheltä! *Johtokunta.*

SORTAVALAN KUUROJENKERHO järjesti paluu- ja alkajaisjuhlan kesäk. 27 p:nä Liikeväestön ravintolan viihtyisässä salissa. Oli ilahduttavaa nähdä, sillä jo alkuun tuli yhtä vaille 30 henkeä. Tämä osoittaa Sortavalan ympäristössä olevan runsaasti kuuroja ja kaikilla oli mielenkiintoista kokoontua pitkästä aikaa oman kerhon piiriin.

Päivän ohjelma aloitettiin rovasti Myyryläisen pitämällä hartaushetkellä. Tämän jälkeen puh. joht. Suoninen piti tervehdyspuheen. Sitten seurasi yhteislaulua neiti H. Romppasen johdolla heng. lauluk. 190. Sitten omistettiin pieni hetki emäntä Suonisen 50-v. juhlapäivän kunniaksi. Neiti Romppanen puhui muutamin sanoin aluksi ja sitten seurasi herra Pitkäsen kaunissisältöiset sanat emäntä Suonisen työn merkityksestä. Vielä rovasti Myyryläinen puhui myös kauniin sanoin hänen kunniakseen. Sitten seurasi 6 henkisen kuoron laulu neiti Romppasen johdolla. Tämän jälkeen katettiin lukuisat pöydät ja nautittiin maukkaat pullakahvit. Nämä kaikki emäntä Suoninen antoi ilmaiseksi syntymäpäivänsä johdosta. Oltiin suuresti kiitollisia emäntä Suoniselle kaikesta.

Kahviajan jälkeen seurasi vielä väliaika jolloin rovasti Myyryläinen ja herra Pitkänen pistääntyivät toiseen saliin aterialle. Sitten alkoi herra Pitkäsen tunnin kestävä esitelmä aiheesta: Elias Simojoki. Tämän jälkeen tarjottiin toiset kahvit. Siinä korviketta ryyppien kului aika vapaassa keskustelussa ja kaikki näyttivät virkeille. Pitkästä aikaa oli jokaisella puhelemista tarpeeksi, eikä kukaan malttanut vaiti istua, mutta ohjelman aikana oli kaikki hiljaa ja tarkkaavaisia. — Sittenpä pitikin alkaa välittömästi vuosikokous. Täydennettiin johtokunnasta puuttuvat paikat. Kokousta johtamaan valittiin herra R. Pitkänen ja sihteeriksi neiti H. Romppanen. Kokous katsottiin laillisesti koolle kutsutuksi. Rahastonhoitaja, herra Suoninen esitti tilikertomuksen, joka hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin täydellinen tili- ja vastuuvapaus vv. 1939—40.

Sitten seurasi puh. joht. vaali. Kerhon entinen puh. joht. pyysi vapautusta toimestaan monien työesteittensä takia, mikä hänelle kiitollisuudella myönnettiin ja valittiin hänen tilalleen kuluvaksi kaudeksi neiti H. Romppanen.

Johtokuntaan valittiin rouvat: Paksujalka, Suoninen ja Kaivolahti, sekä herra Suoninen, varalle herrat M. Paksujalka ja Kaivolahti.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin rouvat: Paksujalka ja Kaivolahti.

Tilintarkastajiksi tulivat rovasti Myyryläinen ja herra R. Pitkänen, sekä varalle past. M. Elomaa.

Jäsenmaksuksi päätettiin 15 mk ja 3 mk liitolle niiltä, jotka eivät ole liiton vakinaisjäseniä. Siis yhteensä 18 mk.

Valittu puh. joht. kiitti herra Pitkästä kokouksen järjestämisestä sekä eronnutta puheenjohtajaa hyvin suoritetusta työstä.

Heti kokouksen päätyttyä piti johtokunta lyhyen kokouksensa, jossa valittiin varapuh. joht. rouva Sandra Paksujalka sekä sama sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi. Jäsenmaksujen kantajaksi valittiin herra J. Kaivolahti.

Tarjoilusta huolehtimaan valittiin yliemännäksi Eva Suoninen ja apulaiseksi rouva A. Kaivolahti.

Lopuksi päivän kestänyttä monipuolista ohjelmaa seuraamasta erottiin täysin virkeinä ja toivorikkain mielin jäätiin odottamaan syksyä, jolloin järjestetään esitelmäpäivät ja toivotaan saavamme kokoontua jälleen uusia ohjelmia seuraamaan.

KIITOS. Sydämellisesti kiitän kaikkia, sekä Tampereen K. m. yhdistystä, että Tampereen K. m. Urheilijat seuraa jotka muistivat minua 40-vuotispäivänäni sähkösanomin, kukkasin, lahjoin, kirjein y. m. tavalla.

Tampereella, 1. 9. 1943. *Matti Katainen.*

SYDÄMELLINEN KIITOS kaikille Olavin tovereille, siitä kauniista adressista, jolla olette kunnioittaneet Olavin muistoa. Samoin myös kiitos rahalahjasta, jonka olemme saaneet tänään vastaanottaa.

Helsingissä, 31. 7. 1943.

Hilja Merikallio (Olavin äiti), *Tyyne Merikallio.*

KIITÄN sydämellisesti Turun Kuuromykkäinyhdistystä, Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistystä ja kaikkia niitä henkilöitä ja kuuromykkiä, jotka seppelein ja kukin kunnioittivat rakkaan mieheni Antti Ruusuvaaran muistoa ja ottivat osaa syvään suruuni. *Amanda Ruusuvaara.*

KIITOS. Hääpäivänämme 30. 5. 1943 saamistamme lahjoista, kukista, sähkösanomista sekä tilaisuudessa esitetyistä kauniista lauluista kiitämme sydämellisesti sukulaisia, ystäviä ja tuttavia.

Erikoisesti haluamme kiittää Viipurin Kuurom. yhdistyksen ja Kuurom. Ompeluseuran jäseniä.

KOLME UUTTA K. M. MAAILMANENNÄTYSTÄ. Göteborgin k. m. mest. kilpailuissa 30. 8. saavutti 100 m:llä *Åström* tuloksen *10.9*, 1000 m viestissä *Hephata 2.04,6*. Skellefteåssa 12. 9. saavutti **Bertil *Bååth* 3000 m:llä ajan *9.05*.**

Helsingin ja Tampereen kuuromykkiä, johtaja ja rouva Aaltosta sekä Studio Aaltosen henkilökuntaa Tampereella, johtaja ja rouva Toropaista sekä Espilän ja Hansan henkilökuntaa Helsingissä.

Helmi ja Johan Tenkanen.

SYDÄMELLISET KIITOKSENI kaikille niille, K. m. U. liitolle, Kyminlaakson K. m. V. ja U. seura »Tähdelle» ja Kotkan k. m. yhdistykselle, jotka muistivat minua 50-vuotispäivänäni.

Kymissä 7. 9. 1943. *Emil Tapper.*

Karjanhoitoon ja maataloustöihin tottunut

KUURO NAISPALVELIJA

saa paikan talon ylöspidossa heti tai myöhemmin lähettämällä hakemuksen palkkavaatimuksineen os.:

Maanv. Olavi Rantanen,
Luopioinen, Rautajärvi, Härmänoja.

KIHLOISSA

VUOKKO MÄKILÄ
Karjala T.l.

ONNI PIETILÄ
Laitila

Lypsytaitoinen sekä maatyöhön tottunut

KUURO PALVELIJATAR

saa heti paikan Pihlajavedellä. Vastaukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen läh. osoitt.: Haapamäki, Elli Leppälä.

KUNNOLLINEN PALVELIJA

saa paikan heti tai sopimuksen mukaan insinöörin luona lähellä Helsinkiä. Hakemukset palkkavaatimuksineen lähetettäköön osoitteella:

R. Th. Östman, Pukinmäki.

VIHITTY

HILMA NIKKINEN
Kiuruvesi

ANTERO GRÖNDAHL
Kiikoinen

SYNTYNYT

Terve poika

Varkaudessa 4. 8. 1943.

Impi ja Väinö Pelli.

Rakas poikani ja veljemme
työvelvollinen

Urho Olavi Merikallio

synt. 23. 3. 1911 Helsingissä, kuoli tapaturmaisesti työpaikallaan 3. 7. 1943.

Syvästi suremaan jäivät

Omaiset ja tuttavat.

Hiljaa elit, hiljaa kestit elämäsi huolet,
Emme nähneet kun silmäsi suljit.
Tutkimattomat ovat Herran tiet.

Rakas mieheni

Anton Nestor Ruusuvaara

Synt. 29. 4. 1875 Ulvilassa,
kuoli 14. 8. 1943 Kakskerran Salmelassa.

Kaivaten
Amanda Ruusuvaara

Loppui tuska, tuli rauha,
uni kaunis, ikuinen.

Pidetty yhdistyksemme jäsen ja
rahastonhoitaja

Arvo Leinonen

Synt. Lieksassa 27. 5. 1914,
kuoli Lieksan sairaalassa 7. 8. 1943.

Pohjois-Karjalan kuurojen yhdistys.

Murhemielin ilmoitamme, että äitimme

Ida Karoliina Arasola

synt. 22. 2. 1883
kuoli 15. 8. 1943

Arvo, Armas, Onni ja Kaarlo Arasola.

Siunattiin haudan lepoon 22. 8. -43 Turun uudella hautausmaalla.

Helsinki 1943 - Kirjapaino Oy. Surdus